

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

Unitat Docent Cirurgia General

Pla de Supervisió

PLA SUPERVISIÓ CIRURGIA GENERAL

Coordinadora: Dra. Mònica Rodríguez Carballeira (cap d'estudis)

Autores:

Dra. Noelia Pérez Romero (tutora de residents de la unitat docent)

Dra. María Isabel García Domingo (tutora de residents de la unitat docent)

Dr. Enrique Veloso Veloso (cap del servei)

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data d'elaboració: Gener 2013

Data d'aprovació pel Comitè de Docència: 22/01/2013

Data d'aprovació pel Comitè Executiu Assistencial: 15/10/2014

Número de revisió: 2ª edició. 01/02/2016

Índex

1. Introducció	4
2. Nivells de responsabilitat	4
3. Responsabilitat i grau de supervisió.....	5

1. Introducció

El metge resident ha d'adquirir, durant els seus anys de formació, els coneixements, habilitats i aptituds que necessita per oferir una cura integral dels pacients. Això ha d'anar acompanyat d'una actitud oberta a l'aprenentatge teòric i pràctic. Per això, cal que el resident sigui supervisat durant la seva residència, cada vegada amb una supervisió menor a mesura que vagi avançant en la seva formació.

A continuació s'exposen els nivells de responsabilitat que ha de tenir el resident una vegada que ha fet la rotació per totes les unitats del servei, els nivells que ha d'aconseguir en acabar la residència i els nivells de responsabilitat durant l'atenció continuada de la guàrdia segons l'any de residència. Tot el document es basa en el programa oficial de Cirurgia General i de l'Àpares Digestiu (BOE, 110, ordre SCO/1260/2007) i recull les seves indicacions. No s'exposen els coneixements que ha d'adquirir un resident sinó les habilitats i el nivell de responsabilitat per a cadascuna.

2. Nivells de responsabilitat

Nivell 1 (responsabilitat màxima)

Els procediments són realitzats pel resident sense necessitat d'una autorització ni supervisió directa. Actua i després informa.

Nivell 2 (responsabilitat mitjana)

Els procediments són realitzats pel resident sota supervisió directa d'un especialista del Servei.

Nivell 3 (responsabilitat mínima)

Els procediments són realitzats per un especialista del Servei; el resident ajuda o observa el procediment.

3. Responsabilitat i grau de supervisió

Com a norma general, per als residents es consideren els nivells de responsabilitat i necessitat de supervisió següents:

RESIDENT DE PRIMER ANY

Farà una rotació de quatre mesos al Servei d'Urgències (àrea quirúrgica) i posteriorment una rotació de dos mesos per cadascuna de les unitats del nostre Servei: unitat de cirurgia de paret endocrí i mama, cirurgia esofagogastrica, cirurgia Hepatobiliopancreàtica i cirurgia colorrectal. Això li permet conèixer de forma general el nostre servei i a tots els seus. A més, s'incorpora a l'equip de guàrdies del Servei de Cirurgia a partir del primer mes de residència.

Habilitats fonamentals que ha d'adquirir

- Saber presentar-se i informar el pacient i els seus familiars.
- Revisar les històries dels pacients per llegir la informació que hi consta.
- Historiar el pacient: antecedents patològics, anamnesi, exploració física.
- Establir un diagnòstic diferencial i el diagnòstic més probable.
- Decidir les exploracions complementàries que cal practicar al pacient i comentar-les amb el metge adjunt.
- Sol·licitar proves complementàries necessàries i interconsultes a altres especialitats.
- Indicar el tractament mèdic o quirúrgic adequat sota la supervisió del metge adjunt.
- Col·locació de sonda nasogastrica, sondatge vesical i catèters venosos perifèrics i centrals.
- Tractament de les ferides operatòries i les seves complicacions.
- Realització d'anestèsia local.
- Realització de tècniques asèptiques i antisèptiques al quiròfan.
- Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del centre.
- Preparació del camp operatori.
- Extracció de drenatges postoperatoris.
- Assistir en el quiròfan d'Urgències com a primer ajudant en cirurgies menors i com a segon ajudant, si s'escau, en cirurgies urgents majors.
- Indicar la destinació del pacient (alta, ingrés, trasllat, observació) sota la supervisió del metge adjunt.
- Redacció d'informes d'alta hospitalària.

El nivell de responsabilitat de les diferents habilitats representa un nivell 2-3 de responsabilitat per a la majoria d'actuacions. El resident no pot emetre cap informe d'alta mèdica sense supervisió.

Pot fer intervencions amb grau 1 de complexitat.

Taula 1. Nivells de responsabilitat durant el primer any de residència

Habilitat	Nivell de responsabilitat
Fer una anamnesi completa	1
Fer una exploració física	1-2
Fer una historia clínica completa a urgències	1
Valoració ràpida de la gravetat del pacient	2-3
Fer una orientació diagnòstica	2
Sol·licitar exploracions complementàries	2
Presentació d'informació al pacient i a la família	1-2
Interpretar les exploracions complementàries	1-2
Interpretar les exploracions complementàries específiques	3
Reanimació cardiopulmonar bàsica	2-3
Abordatge venós: caracterització de vies perifèriques i centrals	2-3
Sondatge vesical i nasogàstric	2-3
Sistemes de monitoratge	2-3
Aplicació de tractaments antibiòtics segons el protocol	1-2
Indicar el tractament mèdic i col·laborar en la indicació quirúrgica adequada	1-2
Desbridament d'abscessos de parts toves	1-2
Tractament de les ferides incisocontuses	1-2
Realització de tècniques d'anestèsia local	1
Realització de tècniques asèptiques i antisèptiques al quiròfan	1-2
Preparació del camp operatori	3
Realització d'un informe d'alta o ingrés hospitalari	3
Decidir el tractament i l'estratègia específica del pacient	3

RESIDENT DE SEGON ANY

El segon any augmenta el grau de responsabilitat. El resident pot fer les activitats detallades a l'apartat anterior amb més autonomia i signar informes d'assistència de pacients amb patologia no complexa.

Ha de consultar amb els residents grans o adjunts tots aquells casos o problemes que es presentin durant la guàrdia.

L'adquisició de responsabilitat és progressiva pel que fa a les activitats detallades a la taula 1 a urgències, adquirint de forma general un nivell 2 de responsabilitat.

Pot fer intervencions quirúrgiques com a cirurgià, amb graus de complexitat 1 i 2.

RESIDENT DE TERCER ANY

Nivell 2 de responsabilitat i grau de complexitat d'intervencions 1-3.

Nivell 2-3 de responsabilitat a la planta d'hospitalització.

RESIDENT DE QUART ANY

Nivell 1 de responsabilitat a l'àrea d'Urgències.

Nivell 2-3 de responsabilitat a la planta d'hospitalització.

Intervencions quirúrgiques d'urgències, com a cirurgià: nivell 2 i grau de complexitat 1-4.

RESIDENT DE CINQUÈ ANY

Nivell 1 de responsabilitat a l'àrea d'Urgències.

Nivell 2-3 de responsabilitat a la planta d'hospitalització.

Intervencions quirúrgiques d'urgències, com a cirurgià: nivell 2 i grau de complexitat 1-5.

GRAU DE COMPLEXITAT DE LES INTERVENCIIONS QUIRÚRGIQUES A L'ÀREA D'URGÈNCIES DE CIRURGIA GENERAL I DE L'APARELL DIGESTIU

Es tracta d'una valoració aproximada, atès que la complexitat d'una intervenció depèn de moltes variables:

Grau 1

- Neteja quirúrgica i sutura d'una ferida traumàtica
- Laparotomia i el seu tancament
- Col·locació de vies perifèriques i centrals
- Toracocentesi i col·locació de drenatges toràcics
- Drenatge d'abscessos de parts toves

Grau 2

- Drenatge d'abscessos perianals
- Tractament de patologia proctològica urgent simple (trombosi hemorroïdal, etc.)
- Herniorràfies (inguinal, crural, umbilical, incisional)
- Apendicectomia oberta
- Inserció de trocars laparoscòpics
- Sutura de perforacions d'ulcus
- Colectomia oberta
- Resecció intestinal segmentària
- Realització de traqueostomies

Grau 3

- Apendicectomia laparoscòpica
- Colectomia laparoscòpica
- Esplenectomia traumàtica
- Confecció de colostomies i ileostomies
- Colectomies segmentàries
- Tractament del pacient amb oclusió intestinal per brides

Grau 4

- Hemicolectomies dretes i esquerres
- Cirurgia de la via biliar principal
- Derivacions biliodigestives
- Gastrectomia parcial

Grau 5

- Gastrectomia total
- Colectomia total
- Reseccions hepàtiques limitades
- Esofagectomies

A la taula 2 s'estableix un quadre d'estratificació de les habilitats i el seu nivell de responsabilitat segons l'any de residència.

Taula 2. Habilitats quirúrgiques i nivell de responsabilitat segons l'any de residència.

Habilitat	Nivell de responsabilitat		
	R1	R2-R3	R4-R5
Neteja de les ferides traumàtiques i sutura simple	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 1
Drenatge d'abscessos de parts toves i perianals	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 1
Apendicectomies	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Herniorràfies	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Laparotomies exploradores	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Lisi de brides	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Resecció intestinal segmentària	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Confecció de colostomies i ileostomies	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Colecistectomia oberta	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Colecistectomia laparoscòpica	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Exploració de la via biliar principal per litiasi	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Hemicolectomies d'urgència (oclusió, sagnat, perforació)	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Gastrectomies	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Derivació bilioentèrica	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2
Resecció esofàgica	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 2